

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-447/23-T

Název	Základní škola Františka kardinála Tomáška Studénka, příspěvková organizace
Sídlo	2. května 500, 742 13 Studénka
E-mail	skola@zsstudenka.cz
IČO	60609214
Identifikátor	600138534
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Stiller
Zřizovatel	město Studénka
Místo inspekční činnosti	2. května 500, 742 13 Studénka
Inspekční činnost na místě	27. 2. 2023 – 2. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Františka kardinála Tomáška Studénka, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. V základní škole se vzdělávalo v 18 třídách 338 žáků, u 50 z nich byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby druhého až čtvrtého stupně podpory. Sedm žáků bylo vyučováno podle individuálního vzdělávacího plánu. Základní škola je naplněna na 79 %, školní družina na 100 % a školní klub na 100 %. Žáci jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem Klíč k dalšímu vzdělávání i k životu. Hlavním cílem její vzdělávací strategie je systematické zvyšování kvality vzdělávání v součinnosti s podporou zdraví tak, aby byla škola přitažlivá pro žáky, jejich zákonné zástupce i samotné zaměstnance. Přehledné informace o subjektu jsou dostupné na webových stránkách www.zsstudenka.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od roku 2014. S ohledem na postupný nárůst počtu žáků jmenoval ve školním roce 2022/2023 do funkce druhého zástupce školy, který se společně s ním a dosavadní zástupkyní podílí na řízení školy. Ředitel si dalším průběžným vzděláváním aktivně rozšiřuje potřebné znalosti. Organizační struktura i vymezení kompetencí a povinností jednotlivých pracovníků odpovídá podmínkám a potřebám školy. Ředitel školy vychází při plánování a řízení z reálné dlouhodobé koncepce rozvoje školy, ve které stanovil priority pozitivního školního klimatu, vedení žáků k zdravému životnímu stylu, zlepšování materiálních podmínek, další vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách a formách výuky a spolupráce se zákonnými zástupci. Naplňování stanovených cílů je průběžně vedením školy hodnoceno. Školní vzdělávací program je v souladu s vizí a strategií rozvoje školy. Výuka cizích jazyků je realizována v malých jazykových skupinách, anglický jazyk je vyučován od prvního ročníku. Kontrolní systém nastavený vedením školy je funkční. Soustavná hospitační činnost je zaměřena na naplňování vzdělávací strategie školy, probíhá v průběhu celého roku a její závěry jsou vyhodnocovány. Vzhledem k pozitivnímu klimatu v pedagogickém sboru se podařilo nastavit systém vzájemných hospitací pedagogů k předávání pedagogických zkušeností nebo tandemovou výuku. Ředitel školy stanovil vlastní pravidelný systém získávání zpětné vazby od učitelů na chod školy. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se cíleně zaměřuje na oblast čtenářské gramotnosti žáků, všichni učitelé jsou vzděláni v kurzu Čtením a psaním ke kritickému myšlení, ale mohou si také vybírat další vzdělávání podle svých preferencí. Metodická sdružení pracují formou učících se skupin, které sdružují učitele matematiky, jazyků, oborových předmětů a jsou formou vzájemné kolegiální podpory. Na pravidelných schůzkách projednávají vzdělávací strategie a své další směřování, nemají však zaveden systém zjišťování a porovnávání ročníkových výstupů.

Škola vytváří podmínky pro psychohygienu a zdravý životní styl žáků, kteří využívají téměř každodenně o velké přestávce venkovní hřiště. Součástí tohoto pobytu na hřišti je cílená spolupráce žáků devátých a prvních ročníků, kteří jsou patrony prvňáčků. Pravidelně jsou organizovány adaptační kurzy pro všechny ročníky školy, což přispívá k upevnování příznivých vztahů a klimatu mezi žáky i pedagogy. Škola nově využívá i venkovní učebnu.

Digitální informační panel v prostorách školy je rychlým funkčním zdrojem informací o aktuálních změnách rozvrhu, plánovaných akcích pro žáky a pedagogy. Školní poradenské pracoviště má nové zázemí v komunitní místnosti, která je k dispozici také pedagogům školy. I přes modernizaci školy (učebna ICT, jazyků), je stále nutno opravit některé učebny

a nedostačující sociální zázemí. Pro výuku je využívána zahrada, multifunkční a travnaté hřiště.

Školní družina a školní klub realizují své činnosti v přizpůsobených běžných třídách a také tělocvičně nebo venkovním hřišti. Školní jídelna při sestavování jídelních lístků používá nastavený trend pestré a nutričně vyvážené stravy v souladu se zásadami zdravé výživy a s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování. Žákům nabízí dopolední svačiny. V rámci projektu získává finanční podporu k úhradě úplaty za školní stravování pro žáky, kteří by ze sociálních důvodů nemohli využívat služeb školního stravování. Vedení školy dlouhodobě prosazuje zdravé stravovací návyky školního stravování (výrazné omezení množství soli, nepoužívání umělých dochucovadel). V praxi tím navazuje na probíraná témata ve výuce o zdraví a zdravém životním stylu. Škola systematicky vytváří vhodné podmínky pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků a nabízí jim aktivity pro zdravý životní styl (plavání, lyžařské kurzy, adaptační pobyty, pohyb o přestávce). K úrazům dochází převážně při sportovních a pohybových aktivitách žáků, škola se úrazovosti zabývá, přijímá adekvátní opatření, vyhodnocuje rizika, provádí opětovné poučení žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost proběhla u přítomných pedagogů napříč třídami základní školy, odděleními školní družiny a školního klubu. Vzdělávání bylo realizováno v souladu se školními vzdělávacími programy. Výuka v základní škole na obou stupních navazovala na dosavadní znalosti a zkušenosti žáků. Vzdělávací strategie školy i cílené vzdělávání pedagogů se systematicky projevují v rozvoji čtenářské gramotnosti v celém spektru vyučovacích předmětů. Žáci byli vedeni k logickému myšlení, k porozumění a interpretaci textu. Podpora probíhá i účelným využitím zázemí školní knihovny. Část hodin je realizována tandemově dvěma vyučujícími, kteří se střídají ve výuce a výsledkem je jejich vzájemná reflexe. Důraz je kladen na motivaci žáků, účinné střídání metod a forem práce nebo využívání obrazového materiálu. V některých hodinách, zejména matematiky, se objevily prvky badatelské výuky. Méně často byla využívána didaktická technika. Výuka byla většinou dobře organizačně promyšlená, vyučující se snažili respektovat tempo žáků a vytvářet pozitivní vnitřní klima podporující učení. Často byl zařazován dialog nebo diskuze k zadanému úkolu, avšak v menší míře byly rozvíjeny postoje žáků. Vstřícný a respektující přístup pedagogů k žákům přispíval k příjemné pracovní atmosféře hodin. Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj, podporují každého žáka, pomáhají jim vytvářet pozitivní vztahy a učí je vzájemně spolupracovat. Žáci dokáží využít své znalosti a dovednosti v reálné situaci, ale pouze část výuky je směřována k podpoře kritického myšlení při práci s různými informačními zdroji.

Výuka českého jazyka v prvních ročnících školy je specifická genetickou metodou výuky čtení. Žáci prvních ročníků jsou hodnoceni pouze slovně, což přispívá k jejich úspěšné adaptaci na školní prostředí. Vzdělávání v cizích jazycích se zaměřovalo na rozvoj jak receptivních dovedností, tak zároveň na vytváření příležitostí pro komunikaci a vzájemnou interakci mezi žáky. Všechny hodiny byly vedeny především v cílovém jazyce adekvátně přizpůsobené věku a úrovni znalosti žáků. Pozornost a aktivitu žáků v hodinách angličtiny na prvním stupni udržovaly pohybové a relaxační chvíle a práce s didaktickými pomůckami. Vybrané aktivity v hodinách umožňovaly strukturované procvičení jazykových prostředků a také řízenou i spontánní řečovou produkci žáků. Výuka směřovala k praktickému využití získaných dovedností.

Součástí vyučovacích hodin bylo hodnocení okamžitých výkonů jednotlivých aktivit. Hodnocení hodin na jejich konci ze strany učitelů bylo spíše formální a vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků podle předem stanovených kritérií se vyskytlo v menší míře. Společným nedostatkem výuky byl nedostatečně diferencovaný přístup k naplňování vzdělávacích potřeb většiny nadaných žáků podle jejich možností a schopností.

K podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami využili učitelé účelně spolupráci s asistenty pedagoga. Jejich spolupráce měla partnerský charakter, koordinace práce se žáky byla efektivní, k pozornosti a motivaci žáků přispělo také střídání rolí učitele a asistenta pedagoga. Učitelé uplatňovali doporučená podpůrná opatření, zohledňovali individuální schopnosti těchto žáků, jejich aktuální stav a možnost vyššího stupně únavy. Pokud se při výuce vyskytly obtíže, věnovali jim okamžitou pozornost a poskytli odpovídající pomoc.

Činnost školní družiny a školního klubu přispívají k rozvoji zájmů žáků. Jejich činnosti jsou pestré a nabízí širokou škálu zájmových aktivit, které přispívají k smysluplnému využívání volného času. Přístup vychovatelek k žákům byl vstřícný, žáci měli prostor pro volbu činností dle vlastního zájmu, zapojovali se do společenských her, konstruování či výtvarných aktivit. V odděleních panovalo přátelské klima. Školní klub nabízí žákům širokou nabídku zájmových kroužků a žákům druhého stupně také možnost relaxačně využít poobědovou pauzu před odpoledním vyučováním. O letních prázdninách pořádá školní družina pro žáky školy letní tábor.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky školy jsou za poslední roky vyrovnané. Přibližně 69 % žáků dosahuje vyznamenání (na prvním stupni kolem 80 % žáků), neprospívající žáci se nevyskytují nebo jsou jejich počty minimální. Počet udělených pochval opakovaně převažoval nebo byl vyrovnaný ve srovnání s množstvím uložených opatření k posílení kázně. Počet hodin omluvené absence v průběhu školního roku 2021/2022 narostl na předcovidovou úroveň. Neomluvená absence se vyskytla jen u jednotlivců. Snížený stupeň z chování se za poslední roky nevyskytl. Vyučující v základní škole průběžně sledují dosažené výsledky i celkovou připravenost žáků k navazujícímu vzdělávání. Udrží si trvalý přehled o aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností. Standardní hodnoticí nástroje odpovídají jejich věku a zahrnují nejčastěji aktivitu během výuky, rozsáhlejší písemné práce v hodině nebo krátká písemná opakování. Méně efektivní ověřování znalostí klasickým zkoušením se vyskytuje jen v menší míře. Na obou stupních školy si žáci vedou sběrná portfolia, kam se přehledně zakládají práce ze všech vyučovacích předmětů včetně vlastního sebehodnocení. Jsou využívána ke sledování formativního posunu při srovnání výsledků souhrmných prací a jako učební materiál. Pozitivně jsou oceňovány také projevy snahy a zájmu žáků o zapojení do činností ve výuce.

Dosahované souhrnné vzdělávací výsledky žáků jsou dlouhodobě velmi dobré, avšak ve výběrových zjišťováních České školní inspekce škola dosahuje od poslední inspekční činnosti většinou průměrných výsledků. V oblasti interního sledování výsledků vzdělávání schází srovnávací ověřování úrovně žákovských dovedností v oblasti praktického uplatnění získaných znalostí v delším časovém horizontu. Promyšleným systémem takto nastavených úloh by škola získala podklady pro účelnou úpravu vzdělávací strategie. Ke vzdělávání na víceletá gymnázia se hlásí kolem pěti žáků, z nichž je většina následně přijata. Z devátého ročníku se cca dvě třetiny žáků hlásí na maturitní obory. Škola získává zpětnou vazbu od svých absolventů při setkáních na školních akcích nebo během náborů středních škol.

Zákonní zástupci jsou na úvodní společné schůzce informováni o organizaci školního roku. Pro individuální předání výsledků vzdělávání i chování žáků škola dlouhodobě využívá účelný model vzájemného setkání rodičů, učitele a žáka, který předchází nedorozuměním a umožňuje přijímat přímá opatření k nápravě. Na webových stránkách škola umísťuje přehledně vypracované týdenní plány, které jsou pro žáky prvního stupně vytištěny a třídní učitel je se svými poznámkami a sebehodnocením žáka předává rodičům. Prohlubuje se tak účelná komunikace všech aktérů, která posiluje prosociální vztahy a pomáhá sjednotit pohledy na přípravu a následné výsledky vzdělávání žáka.

V rámci volitelného předmětu redakční rada žáci tvoří školní časopis, který svým obsahem reaguje na aktuální dění ve škole. Školní poradenské pracoviště ve složení školní psycholožka, výchovná poradkyně, speciální pedagog a metodik prevence zajišťují péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky s výchovnými obtížemi a poskytují poradenskou pomoc žákům, zákonným zástupcům i pedagogům. Školní psycholožka nabízí žákům individuální, diskrétní konzultace, připravuje dotazníková šetření podle potřeb jednotlivých tříd, která reagují na vztahové obtíže ve třídách. Výchovná poradkyně vede evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a úzce spolupracuje s třídními učiteli, kteří mají informace o těchto žácích k dispozici na sdíleném disku. Speciální pedagog vyučuje předmět speciální pedagogické péče a provádí logopedickou reedukaci řečových poruch žáků. Metodik prevence poskytuje žákům podporu v kariérovém poradenství, zabývá se prevencí sociálně patologických jevů i ve spolupráci s externími partnery, což se na škole příznivě projevuje minimálním výskytem těchto jevů.

Škola je dlouhodobě zařazena v projektu Pomáháme školám k úspěchu, v rámci rozvoje čtenářství nabízí konzultační pomoc ostatním školám v regionu a sama využívá podpory odborných externích konzultantů. Spolupráce se zřizovatelem v oblasti organizační a kontrolní je funkční. Nadstandardní spolupráce školy a Spolku rodičů při realizaci mnoha společných činností podporuje propojenost školy se zákonnými zástupci a vzájemnou důvěru. Školní parlament se podílí na plánování a uskutečňování školních aktivit a ve spolupráci s parlamentem ve Studénce i realizaci aktivit na úrovni města.

Výsledky vzdělávání žáků ve školní družině a ve školním klubu jsou průběžně prezentovány v prostorách školy i na webových stránkách a také formou různých akcí, které jsou pořádány ve spolupráci se základní školou nebo samostatně.

Závěry

Vývoj školy

- K 1. 9. 2019 získala škola čestný název Základní škola Františka kardinála Tomáška Studénka, příspěvková organizace.
- Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem odstranilo část nedostatků týkajících se stavebních závad z předchozí inspekční činnosti v roce 2015, další jsou zahrnuty v plánovaném zásobníku oprav zřizovatele, došlo k celkové rekonstrukci školní kuchyně.
- Dlouhodobá vzdělávací strategie školy se účelně promítá do rozvoje čtenářské gramotnosti žáků.

Silné stránky

- Promyšlené zařazování čtenářské gramotnosti do výuky a tím podpora sociálního a osobnostního rozvoje žáků.

- Základní škola dlouhodobě organizuje třídní schůzky rodičů s třídním učitelem za účasti žáka, které posilují prosociální vztahy a pomáhají sjednotit pohledy na přípravu a následné výsledky vzdělávání žáka.
- Vedení školy dbá na vytváření pozitivního klimatu a příznivé vztahy v kolektivech.
- Škola cíleně vede žáky k zdravému životnímu stylu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pouze část výuky je směřována k cílené podpoře kritického myšlení při práci s různými informačními zdroji a vzájemného hodnocení žáků podle předem stanovených kritérií.
- Dosud chybí systém pravidelného ověřování dosažených výsledků vzdělávání dle potřeb školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat ve výuce činnosti směřující k podpoře kritického myšlení žáků při práci s různými informačními zdroji a formy vzájemného hodnocení žáků podle předem stanovených kritérií.
- Vytvořit pravidelný systém vlastního, potřebám školy přizpůsobeného, ověřování dosažených výsledků vzdělávání.
- Komunikovat se zřizovatelem k zajištění nutných oprav školní budovy a prostor školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem Klíč k dalšímu vzdělávání i k životu platný od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program pro školní klub platný od 1. 9. 2022
4. Matrika základní školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
5. Koncepce rozvoje školy ze dne 1. 9. 2019
6. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
7. Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Plán práce učících se skupin ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Výroční zpráva o činnosti školy 2021/2022
10. Rozvrhy vyučovacích hodin platné ve školním roce 2022/2023
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023

13. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
15. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
16. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kateřina Anastázie Valasová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Mgr. Hana Červenková, školní inspektorka

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.